

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2466
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglas po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Sovjetska Rusija in slovanstvo

PREORIENTACIJA BOLJEŠEVIZMA K NACIONALIZMU.

Po sili razmer je bila zunanja politika sovjetske Rusije v neki meri precej podobna oni carske tudi v tistih časih, ko so moskovski boljševiški voditelji še sanjali o svetovni revoluciji in so jo pričakovali kot padec zrelega jabolka z drevesa. Pokojni Lenin je gojil posebno velike upe v nemški komunizem; Liebknecht in Luxemburgova sta mu bila garancija, da je uvedba sovjetov v državi pregnanih Hohenzollerncev le še vprašanje kratkega časa. Na drugi strani je zavladal na Madžarskem Béla Kun, in zaradi Nemčije in Madžarske so sovjeti sklenili pomandrat Poljsko in so jo napadli. Pa tudi v tem napadu, dasi tako izgleda, niso bili odločilni samo komunistični, temveč tudi državni in nacionalni interesi. Napad se pa ni posrečil; Pilsudski je s svojo vojsko strl boljševiško in oboroženih pohodov sovjetov je bilo konec, ž njimi seveda tudi vere v skorajšnjo boljševizacijo Evrope.

Poslej se je sovjetska pažnja obrnila proti Besarabiji, katere Moskva še do danes ni priznala Rumuniji, pa ne morda zato, ker žive tam boljševiki, marveč zato, ker so Besarabci po večini — Rusi! Istočasno je pa usmerila tok svojih prizadevanj proti Aziji: zaradi boljševizacije in razširjenja posesti. Povsod tu vidimo torej, da je bilo — morda nezavedno — pod vsakim boljševiškim tudi rusko državno in nacionalno stremelje. Tako je bilo torej v prvih časih sovjetov, ko je še Lenin živel in po njegovi smrti, ko je bil spomin nanj še svež. Ves nadaljni razvoj pa je šel še izraziteje v mednarodno politiko ciljev predvojne Rusije, paralelno ž njim je pa nastajala tudi obnovljena ruska nacionalna zavest v nakanjosti sami. Čim je bil namreč sen o skorajšnjem zavojevanju sveta potom komunizma razblinjen, se je sovjetska Rusija vrnila domov. To se pravi, pričela je skrbeti samo še zase. Nujna posledica te vrnitve je pa bila tesnejša navezanost na specifično ruske interese, na neko državljansko in politično zavest ne več mednarodnega proletariata, marveč ruskega naroda!

Desetletje vrnitve boljševikov k Rusiji zato ni moglo ostati brez usodnih posledic.

Boljševiki so danes v prvi vrsti Rusi, in šele potem boljševiki. Boljševizem je tako postal iz internacionale in vesoljstva specifično ruska oblika državnega in nacionalnega življenja in izživljenja. Zato tudi rdeča Moskva ni več mogla v mednarodni politiki drugam kakor tja, kjer je bil nekoč carski Petrograd. In če zasledujemo moskovsko zunanjo politiko zadnjih dveh let, zlasti pa zadnjih mesecev, potem moremo tudi pri že površnem pogledu videti, da je statistično in nacionalno ruska! Iz tega rustva se pa poraja še nekaj drugega: poraja se slovanstvo! Ali je kdo takrat, ko so stale rdeče čete pred Varšavo, samo v sanjah pričakoval, da bo dobrih deset let po tem dogodku nastalo med sovjetsko Rusijo in samostojno nacionalno Poljsko najiskrenejše prijateljstvo? Danes? Danes je to prijateljstvo realnost! Poljski in ruski obmejni stražniki in ostali organi se družijo kot slovanski bratje. Trgovina med obema državama je normalna. Pakt prijateljstva in nenapadanja ni le kos papirja, temveč izraz resničnega bratstva.

Mimo vsega tega postajajo stiki med glavno slovanstvo zaveznicu Francijo in Rusijo vedno tesnejši, tako da moremo sovjetsko Rusijo v mednarodni politiki šteti že danes za članico francoskega bloka, dasi to formalno še ni. In že več mesecev se pripravljajo dokončno likvidiranje dosedanjega medsebojnega nezaujanja med Češkoslovaško in Jugoslavijo na eni ter Rusijo na drugi strani, vstevši k temu še Rumunijo kot članico male antante. Nismo fantasti in romantičniki in ne maramo trditi nekaj, kar bi le želeli da bi bilo, pa žal ni, toda eno moremo mirno zapisati: vse kaže, da se bliža Rusija bolj in bolj svojim slovan-skim bratom in morda bomo že v nekaj letih doživeli tisto, o čemer so sanjali nekoč le fantasti; tesno zvezo vseh slovanskih narodov in njihovih svobodnih držav. Takrat pa bo na vzhodu Evrope ustvarjen blok, ki bo štel skoraj 250 milijonov ljudi, pripravljenih skupno braniti svojo usodo. Znamenja, ki se porajajo, kažejo, da to ni neverjetno. Slovanska Rusija vstaja!

Besedilo osnutka pakta štirih

OBJAVLJENO JE BILO DAVI ŠEST GLAVNIH TOČK PAKTA. FRANCOSKI TISK SOGLASNO ODKLANJA PAKT. FRANCIJA NAJ NE ZAPUSTI LE RAZOROŽITVENE KONFERENCE, MARVEČ TUDI DRUŠTVO NARODOV!

PARIZ, 26. maja. Danes dopoldne je bilo objavljeno v Parizu besedilo pakta štirih velesil v oni obliki, kakor je služilo kot podlaga za pogajanja med prizadežimi vlada. Pakt ima naslednje besedilo:

1. Države podpisnice se bodo o vseh vprašanjih, ki se bodo nanašala nanje, same posvetovale in bodo skušale ohraniti mir v okviru Društva narodov.

2. Zaradi eventuelne izvedbe določil pakta Društva narodov, posebno členov 10., 16. in 19. v Evropi, sklenejo štiri velesile medsebojno in ako redne ustanove Društva narodov učešar drugega ne sklenejo, da bodo proučile vse predloge glede popolnega uveljavljenja metod in določil izvedbe, kakor so stipulirane v paktu Društva narodov.

3. Z ozirom na sklep z dne 11. decembra 1932 (načelno priznanje nemške enakopravnosti), sklenejo štiri velesile, da mora služiti angleški osnutek konvencije kot praktična podlaga za delo razorožitvene konference, ki naj izdeja v najkrajšem času konvencijo, ki bo določala stvarno znižanje oborožitve, kakor tudi nadaljno postopno zniževanje. Nemčija pristaja na etapno izvedbo enakopravnosti v zvezi z odgovarjajočimi varnostnimi garancijami.

4. Države podpisnice se obvezujejo, da se bodo v vseh evropskih vprašanjih posvetovale skupno, zlasti pa glede gospodarske obnove, ki jo je treba urediti s pomočjo študijske komisije za evropsko unijo, pri čemer naj se upoštevalo temeljna načela Društva narodov.

5. Ta pogodba velja za dobo desetih let, računajoč od dneva ratifikacije. Če v teku osmih let ne izrazi nobena država pogodbenica želje po odpovedi pogodbenega razmerja, se smatra po

godba podaljšana za nedoločen čas. Po tej dobi more vsaka država pogodbenica odpovedati pogodbo z dve letnim odpovednim rokom.

6. Pogodba bo ratificirana in se bodo pogodbenice listine čim prej mogoče izmenjale, nakar bo pogodba v smislu zadevnih določil predložena v registracijo Društva narodov.

PARIZ, 26. maja. O paktu štirih piše Pertinax v »Echo de Paris«: »Namerni razgovor med sirom Johnom Simonom in Daladierjem je odgojen. Ta odgojitev je dobrodošla, ker je s tem omogočeno francoski vladi, parlamentu in javnosti ugotoviti prave cilje pakta štirih. Gre sedaj za materialno moč in moralno avtoriteto Francije, katero poseduje le ona, da zaščiti mir, katerega skušajo drugi ogroziti z uničenjem pariških mirovnih pogodb. Kakor je bilo pričakovati, je Paul Boncour kot zunanji minister tekst odobril tako, kakor je bil koncipiran pri rimskih pogajanjih s francoskimi protipredlogi od 10. aprila. Prvotni tekst je pa bil s celo vrsto italijanskih in nemških dodatkov tako spremenjen, da stoji Francija sedaj prav za prav zopet pred starim Mussolinijevim načrtom. Pričakujemo zato, da bo Daladier nadomestil slabosti Paula Boncourja s svojo močjo in ne bo dovolil razpada materialne moči in moralne avtoritete Francije. Če pa bo tudi Daladier pokazal, da je tako šibek, kakor Paul Boncour, potem bodo Poljska in mala antanta izpostavljene veliki nevarnosti in bodo prisiljene približati se srednji Evropi. Za Francijo je možna edino ena prava rešitev: Odklonitev podpisa na paktu štirih!« »Figaro« piše, da gre pri akciji za pakt štirih v resnici le za oddelitev Francije od male antante in Poljske. Če pa je namen Anglije, Nemčije in Italije tak, potem je najbolje, da francoska delegacija ne zapusti le razorožitvene konference, temveč tudi Društvo narodov, ki je po izstopu Japonske itak mrtvo.

Predlog definicije napadalca

GRŠKI DELEGAT POLITIS PREDLOŽIL RAZOROŽITVENE KONFERENCI
NACRT DEFINICIJE NAPADALCA.

ŽENEVA, 26. maja. Splošni odbor razorožitvene konference je ugodno sprejel novi tekst sira Johna Simona, kar pričajo tudi izjave predstavnikov male antante, sovjetske Rusije, Nemčije in Italije. Za njimi je povzel besedo zastopnik Grške Politis in v svojem govoru pojasnil definicijo napadalca, ki predvideva po predlogu večine odbora za varnost, da se bo v primeru mednarodnega spopada proglasila za napadalca ona država, ki bo prva zagrešila eno izmed naslednjih dejanj: 1. Napoved vojne. 2. Oborožen vpad v ozemlje kake druge države brez vojne napovedi. 3. Napad s suhozemnimi, pomorskimi ali zračnimi silami silami brez vojne napovedi na lada ali letala kake druge države. 4. Blokada obrežij ali pristanišč kake druge države. 5. Pomoč oboroženim tolpam na svojem ozemlju, ki bi nato vpadale na tuje ozemlje ali odklonitev, da bi se na zahtevo kake druge države tem tolpam odrekla pomoč. Nobeni politični, vojaški in gospodarski razlogi ali sploh kak drugi vzroki ne morejo opraviti napada, ki ga predvideva člen 1. Debata o

tem vprašanju se bo nadaljevala danes popoldne. Anglija tej definiciji ni naklonjena.

ŽENEVA, 26. maja. Francoski krogi izjavljajo, da so zadovoljni z besedilom, kakor ga je sedaj sprejela sir John Simon v angleškem varnostnem načrtu. Gre tukaj pred vsem za države, ki niso članice Društva narodov. Nobenega dvoma ni, da bodo tudi Združene države dokazale svojo dobro voljo in bodo prilagodile svojo eventualno akcijo tem novim sklepom. Tudi Rusija se je že s svojo definicijo napadalca približala temu stališču. Debata o medsebojnih garancijah se bo pričela že v dveh do treh dneh in se bo tedaj znašla razorožitvena konferenca po mnenju članov konference zopet pred novimi velikimi težavami. Javno je, da Francija in njeni prijatelji spričo te situacije ne bodo držali rok križem. Zahtevali bodo popolno varnost za vso Evropo, in sicer tako, da bo v primeru napada potrebna le navadna večina v Društvu narodov. Nemška delegacija pa kaže, da ji predlogi Združenih držav popolnoma zadoščajo in da zato ne zahteva še večje razorožitve.

Energičen poziv Daladierju

OSTRA KRITIKA FRANCOŠKE ZUNANJE POLITIKE. — »ZAPUSTITE ŽENEVO IN NJENE KOMEDIJE, KER D. N. JE MRTVO!«

PARIZ, 26. maja. V včerajšnji številki lista »Ordre« piše Emil Bouret, razpravljajoč o sedanjem mednarodnem položaju Francije, med drugim sledeče: »Francija je nedvomno silajno zastopana v najobčutljivejših krajih sveta: Naš rimski poslanik de Jouvenel zastopa isto politiko kakor Mussolini in vodi z njim vred skupno akcijo proti Daladierju, dočim se pošilja Claudel, ki na svojih prejšnjih mestih ni imel uspehov, v Bruselj, in to v trenutku, ko se naši sovražniki z vsemi silami trudijo, da bi ločili Belgijo od Francije. Pred nekaj dnevi sem iz Bruslja od nekega tamkaljskega diplomata naslednje vznemirlivo pismo: »Vaša akcija stoji v Belgiji zelo slabo. Nemčija in Italija delata zelo pametno proti Franciji, dočim so bili vaši dosedanjí poslaniki prav tako dorašli kakor nedorasli. Francija riskira v sedanjem trenutku, da izgubi enega izmed svojih najboljših, morda pa tudi najdragocenejših zaveznikov. Kaj mislite vi, Paul

Boncour, o vsem tem? Smatrate li, da določbe Briand-Kelovega pakta ali načrta Normana Davisa zadostujejo za jamstvo varnosti Francije? Kaj ne, da ne zadostujejo?! Če je že tako, potem zapustite Ženevo in vse tamkajšnje komedije, ker je Društvo narodov mrtvo. Ubili so ga Japonci. Vi pa poskušajte, da okrepite in učvrstite zveze, ki so jih sklenili predniki!«

MALA ANTANTA PROTI PAKTU.

PARIZ, 26. maja. Agencija »Havas« poroča iz Ženeve, da je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš obiskal angleškega zunanjega ministra sira Johna Simona in ga obvestil v imenu držav male antante, da so te odločile se proti paktu štirih velesil.

SNEG V BOSNI.

BANJALUKA, 26. maja. V hribih je zopet zapadel sneg. Na planinah Majevici in Konju ga je padlo do večeraj že nad pol metra. V Banjaluki sami je enak mraz, kakor je bil v mesecu februarju. Prebivalstvo je moralo iznova obleči zimske plašče in obleke.

Dnevne vesti

Boj šušmarjem!

Resolucija, sprejeta na ustanovnem zboru Okrožnih obrtniških odborov. - Priprave za veliko zborovanje.

Na ponedeljkovem ustanovnem občnem zboru Okrožnih odborov obrtniških združenj v Mariboru je bila sprejeta proti šušmarjem ostra resolucija, iz katere pomembno več važnih ugotovitev.

Že nad 30 let ni bilo v našem mestu večjega obrtniškega zborovanja, na katerem ne bi bile omenjene pritožbe o neupravičenem izvrševanju rokodelskih obrtov ali o šušmarstvu, kakor ta posel imenuje ljudstvo. Boj šušmarstvu, tako kliče posameznik, tako se sklepa na vsak seji rokodelskih organizacij, ta poziv odmeva z vsakega občnega zbora, o šušmarstvu se čita dan na dan v vsem strokovnem časopisu, ako se glase predstavke in pritožbe na vse merodajne instance, toda uspeha ni. Vse kar je, so tolažilne besede, lepe obljube in včasih kakšna stroga okrožnica. Po navadi pa ostane pri starem.

Število šušmarjev je v zadnjih letih tako naraslo, da dobiva vedno več resnične podlage trditve, da je v nekaterih strokah danes že več neupravičenih obrtnikov kakor pa opravičenih. Predaleč bi prišli, če bi hoteli navesti vzroke tega pojava, dejstvo pa je, da je položaj legalnega obrtništva v glavnem radi ogromne konkurence šušmarjev postal neznosen, da je silno popustila davčna moč rokodelstva, ki je moralo v zadnjih letih odpustiti skoro polovico svojih pomočnikov. Tudi se v zadnjem času pogosto pojavljajo poprej skoro nepoznani primeri, da davčna oblast zarubi rokodelcu radi davčnih zaostankov vse njegovo orodje, brez katerega sploh ne more opravljati svojega posla.

Voditelji obrtništva, ki poznajo do podrobnosti vse te primere, so že delj časa na delu, da zberó čim več konkretnih podatkov o šušmarstvu. S temi podatki bo obrtništvo stopilo pred javnost na velikem zborovanju, ki ga namerava sklicati okrožni odbor o priliki Mariborskega tedna. Ker je nevolja zoper šušmarje med rokodelci brez izjeme na višku, ni dvoma, da bo prišlo na to zborovanje iz vse banovine izredno mnogo obrtnikov. Zborovanje bo sklicano pod glaslom »Boj šušmarstvu!«

Zadnja pot Ivana Roškarija. Včeraj popoldne je bil v prisotnosti tisočglave množice pogrebevec iz vseh Slovenskih goric pokopan na pokopališču pri Sv. Juriju bivši kmetijski minister in narodni poslanec g. Ivan Roškar. Po žalostinkah, ki so jih zapeli pred hišo žalosti mladinski pevski zbor in pevka zbora iz Sentjurja in Ruš, je šentlenarski dekan g. Gomilšek ob asistenci jarentinskega dekana Čizka in prof. msgr. Vrežeta iz Maribora ter sedmih drugih duhovnikov blagoslovil krsto. Nato se je pričel pomikati dolg pogrebni sprevod proti pokopališču. Vlado je zastopal okr. glavar dr. Ipavc, ki je izrazil pokojnikovi rodbini sožalje v imenu kmetijskega ministra in bana dravske banovine. Med drugimi so bili navzoči tudi minister n. r. prof. Vesenjak, minister v p. dr. Kukovec, bivši veliki župan dr. Schaubach, bivši oblastni predsednik dr. Leskovar, predstojnik mariborske mestne policije dr. Hacin, predstojnik okrajnega sodišča dr. Ilavnič ter večje število pokojnikovih poslanskih tovarišev in prijateljev. Ob odprtem grobu sta se poslovila od pokojnika kot človeka, javnega delavca in prijatelja župnik Bosina in bivši poslanec Žebot. Ko so še pevci ponovno zapeli v slovo, se je na krsto zgrnila pokojniku tako draga gruda Slovenskih goric. Bodi mu ohranjen časten spomin!

Napredovanje v učiteljski službi. V višjo položajno skupino so napredovali: Josip Kurin v Mariboru, Berta Pipuševa v Dolnji Lendavi, Helena Prebevskeva pri Devici Mariji v Brezju, Alojzija Burnikova v Mariboru, Miroslava Zacherlova v Ljutomeru in Pavel Jakopec na Sladkem vrhu.

V muzeju bo v nedeljo, dne 28. t. m. ob 10. uri strokovno vodstvo po zbirkah »Stari Maribor«. Vabljeni vsi!

Mestno kopališče bo jutri, dne 27. maja zopet odprto.

Cestna zadeva iz magdalenskega okraja. Pišejo nam iz Delavske ulice: Res je ime naše ulice prav neznatno in je na periferiji mesta, vendar se nam ne zdi prav primerno, da smo tako zapostavljeni. Od meseca februarja že imamo razkopan vzhodni del naše ulice, da je vsak dovoz k posameznim hišam izključen. Cesta je na obeh straneh zaprta, cestnišče že regulirano, a na tlakovanje čakamo zaman. Prosimo merodajne činitele, da nam čimprej odprejo cesto in nam omogočijo neoviran promet!

Ljudska univerza v Mariboru. Radi veleinteresanega značaja teme se priredi prihodnji ponedeljek 29. maja še eno predavanje, in sicer našega ožjega rojaka, misijonarja Jožefa Kerca, ki bo govoril na podlagi izbranih skriptičnih slik o svojem 12letnem bivanju med Kitajci. G. Kerc je velik poznavalec kitajskih razmer in kitajske duše.

Moderno vpepeljevanje mrličev. V petek 26. tm. ima mariborsko društvo za vpepeljevanje mrličev »Ogenj« ob 18.30 uri v hotelu »Zamorec« svoj letni občni zbor. Nato pa bo ob 20. uri v kinu »Apollo« predavanje dr. Avg. Reismana o »Vpepeljevanju mrličev« s skriptičnimi slikami. Vstop k predavanju je vsakomur prost in so vabljeni prijatelji kulturnega napredka.

Koncert v mestnem parku. Mariborsko Opleševalno društvo bo priredilo v nedeljo 28. t. m. dopoldne med 11. in 12. uro v mestnem parku promenadni koncert, seveda le v primeru ugodnega vremena. Koncertiral bo Schönherrijeva godba.

Velika tombola »Jadranske Straže« je bila včeraj popoldne ob ogromni udeležbi občinstva iz mesta in okolice na Trgu svobode. Čeprav jo je nekaj časa motil precej močan dež, so tisočeri srečelovci trdno vztrajali do konca. Ko je bilo pobranih najprej nad 600 manjših dobitkov, je prišlo na vrsto 12 lepih tombol, med njimi glavna atrakcija prireditve — štirje juriji v gotovini. Tombole so dobili naslednji srečniki: I. 4.000 Din v gotovini železniški sprevodnik Andrej Kovačec iz Železničarske ulice; II. kompletno spalnico za 2 osebi Alojzija Petelinškova, kuharica iz Strossmajerjeve ulice; III. pogrezljiv šivalni stroj slikar Andrej Pezdik iz Poljske ulice; IV. šestdnevno potovanje po morju od Sušaka do Dubrovnika in nazaj v kabini I. razreda z vso oskrbo na prvovrstnem jugoslovanskem parniku Zofija Vorinova, žena pivovarja s Koroške ceste; V. žensko kolo Terezija Ramotova, delavka iz Mlinske ulice; VI. dve prešiti vatirani odeji Friderik Mavrič, trgovski potnik s Pobreške ceste; VII. namizni servis za 6 oseb Martin Žalik, dijak iz Krčevine; VIII. prt, prtiče in kavni servis za 6 oseb Franc Kotnikovič, slikar z Glavnega trga; IX. kompletno specerijsko blago za družino 4 oseb za 1 mesec Oskar Pezdik, ključavničar iz Kralja Petra ulice v Studencih; X. balo platna Anton Bombek, dijak iz Mlinske ulice; XI. zavese za 2 okni Alojzija Kovačeva, žena železničarja in imejtelja glavne tombole 4.000 Din iz Železničarske ulice in XII. veliko črno boks-kožo Terezija Kocjeva, zasebnica ob Sv. Marjete na Dravskem polju. Najbolje sta se torej odrezala zakonca Kovačeva, ki sta zadelo prvo in enajsto tombolo. Kakor je razvidno iz liste teh dobitnikov, so prišli lepi dobitki res v prave in potrebne roke.

Gospodinjam bo nudil letošnji XIII. Ljubljanski velesejem od 3. do 12. junija vse kar rabijo za opremo svojih domov. Zamogle si bodo omisliti pohištvo od enostavnih spalnic do najrazkošnejše gospodarske sobe, pleteno pohištvo, preproge, zastore, zrcala, tapetniške izdelke, cvetlice, štedilnike, posodo, opremo za kopalnice, radio, klavirje, gramofone in še nešteto stvari, ki si jih želijo in katere si bodo najceneje nabavile na velesejmu.

Poljsko vlado bo pri otvoritvi letošnjega Ljubljanskega velesejma dne 3. junija predstavljala poljski generalni konzul v Zagrebu, gospod Stefan Fiedler Alberti.

Grajska klet: danes pridejo morske ribe!

Znanstveni izlet na Črno (Ptujsko) gorbo bo ob vsakem vremenu. Udeleženci se zberejo po 12. uri na peronu Glavnega kolodvora. Vozni list vzamejo do Sv. Lovrenca na Dravskem polju.

Otvoritev strelišča. Agilna strelska družina v Hotinji vasi bo otvorila v nedeljo 28. tm. svoje strelišče. Opozarjamo in pozivamo vse bratske in sosedne družine, da se otvoritve udeležijo v čim večjem številu.

Izlet k Sv. Duhu! Izletniki naj si določijo odhod tako, da bodo pri Sv. Duhu že ob 10. uri, in sicer pri gostilni pri »Lovcu« poleg cerkve. Aljažev klub pošlje svojega predsednika g. Jeharta, ki bo bral ob 10. uri sv. mašo. Nato pozdravni govori. V gostilni pri »Jeleni« bo vse preskrbljeno za obed. Če bo slabo vreme, se izlet preloži na binkoštno nedeljo 4. junija.

Sklicujoč se na vaše zadnje notice o starinarnah v Mariboru, vas naprošam vljudno, da blagovolite v vašem cenjenem dnevniku objaviti, da moja starinarna resnici na ljubo ni bila v zvezi s ponudbo, nakupom ali prodajo ukradenega damskega plašča ter, da se v moji starinarni posluje z vso mogočo previdnostjo v smislu zadevnih zakonskih določb. Kar se tiče moje strokovne kvalifikacije ugotavljam, da se vršijo vsi posli v mojem obratu solidno in rigorozno v zadovoljstvo strank. Marija Schell, starinarna. Maribor, Koroška cesta 24.

Vabilja k otvoritvi XIII. Ljubljanskega velesejma od 3. do 12. junija v Ljubljani so razposlana. Če komu vabilo pomotoma ne bi bilo dostavljeno, naproša velesejemsko upravo, da ga reklamira v velesejemski pisarni.

Pomladanski zagrebški velesejem. Do čim obsega redni jesenski mednarodni velesejem v Zagrebu vse gospodarske pa noge, je namenjen pomladanski velesejem samo nekaterim panogam. Na letošnjem pomladanskem velesejmu, ki bo trajal od 27. t. m. do 6. junija, bo vzbujala splošno pozornost velika obrtna razstava, ki jo bo priredila Zveza hrvatskih obrtnikov ob priliki svoje 25-letnice pod devizo: »Kupujte domače proizvode!« Veliko zanimanje je že sedaj za razstavo motornih vozil, za razstavo specialnih poljskih strojev in drugih poljedelskih priprav ter za higiensko razstavo, ki bo nazorno prikazovala higieno v delavnicah. Pomladanski zagrebški velesejem bo vključeval današnji krizi manifestacija močne volje in napredka našega gospodarstva, v prvi vrsti pa našega obrtništva. Svečana otvoritev bo v soboto 27. tm. ob 11. uri. Za udeležence je dovolilo prometno ministristvo znižano vožnjo in se dobe legitimacije pri podružnicah »Putnika«, v bankah in drugih denarnih zavodih.

Aretirani vlomilci. Včeraj popoldne je je policija aretirala nekega Ivan P. iz Radizela pri Slivnici. Aretirani Ivan in njegov tovariš Franc P. sta namreč v noči na 22. aprila vlomila v ledenico mesarja Franca Žagovca v Slivnici in odnesla za 2.500 Din raznega svežega mesa. Po vlovu se je Ivan precej časa spretno skrivajval orožnikom, ki so ga iskali. Včeraj pa je po naključju prišel v roke policije, kjer je pri zaslišanju priznal vlom. Priznal je tudi, da je nekaj dni pred vlovom v Žagovčevo ledenico ukradel v Čretu posestniku Korenu 600 Din vrednega psa in ga pozneje prodal. Aretiranca je policija izročila sodišču.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 10.2 stopinj nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 9 stopinj nad ničlo; barometer je kazal pri 15.8 stopinjah 731.4, reduciran na ničlo pa 729.5; relativna vlaga 97; vreme je tiho in deževno.

Kino Union. Do vključno sobote film največjih pustolovščin: »Tom Mix obračunava«. Pripravlja se najboljša in najzabavnejša veseliga »Pozdrav, poljub, Veronika s temperamentno Madžarko znano iz filma »Paprika« in Pavlom Hörbigerjem v glavnih vlogah.

Grajski kino. Od danes dalje predvajamo največji in najlepši film »Pesem za tebe«. V glavni uloži Jan Klepura, Hörbiger, Jenny Jugo, Ralph Roberts, Wüst, Junkermann in Falkenstein. Najboljši pevec sveta, današnji Caruso, je danes Jan Klepura. Da je ta film res krasen, dokazuje dejstvo, da si ga je v krajih, kjer je bil predvajal, ogledala publika po večkrat. Krasni naravni posnetki, dovršena godba in prekrasno petje.

Vsak trgovec, gospodar in gospodinja poseti
XIII.
LJUBLJANSKI VELESEJEM
od 3. do 12. junija 1933.

Pregled vseh predmetov in potrebščin v gospodarstvu in gospodinjstvu.

Razstavišče obsega 40.000 m².

Polovična vožnja na železnicah; popust na parobrodih.

Specialne razstave: pohištvo, usnje, tekstilno blago, papir, živila, tujski promet Dolenske, perutnina in kunci, »Zivali in rastline v stanovanju«.

Legitimacije se dobe pri večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, bi-letarnah Putnika in pri večjih železniških postajah Dravske banovine. Prenosišča preskrbljena.

Velesejemsko zabavišče je pestro in velikomestno.

Noseče matere morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franz Josefovo« vodo, ker se lahko uporabi in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Naši deci bi se ne smelo dajati druge pijače, kakor Kathreinjeva Kneippova sladna kava s prvim »Francovim« dodatkom v mleku!

Drzen vlom v Dravski dolini. V noči na včeraj so obiskali neznani vlomilci trgovino g. Draga Čokla v Podvelki pri Breznem ob Dravi in jo temeljito opleni- li. Očividno so si vlomilci ves položaj ogledali že poprej in izvršili vlom po izdelanem načrtu. Okrog pol 1. ure se je trgovec Čokl nenadoma prebudil, ker je slišal iz svoje, v pritličju nameščene trgovine sumljiv šum in ropotanje. Zgrabil je za orožje in skozi odprto okno večkrat ustrelil v temo. Takoj nato so planili iz trgovine neznani vlomilci, ki so bili precej velikih in močnih postav ter so govorili domače narečje, in se postavili v bran s tem, da so pričeli odgovarjati z gostimi strelji iz svojih samokresov. V vsej naglici so pobrali veliko množino manufakturnega in konfekcijskega blaga ter okrog 100 Din gotovine, nakar jih je vzela tema. Trgovec Čokl je pri pregledu trgovine ugotovil, da je oškodovan za veliko vrednost. Nekaj blaga je bilo raztresenega okrog hiše po cesti. Vlomilci so bili dobro organizirani in so imeli tudi svojega poveljnika, ki jim je med streljanjem dajal glasna povelja: »Filajte!« Ugotovljeno je bilo, da so vlomilci izginili v dveh smereh, in sicer del proti Mariboru, ostali pa proti Ribnici na Pohorju. O vlovu je bila že okrog pol 5. ure včeraj zjutraj telefonično obveščena tudi mariborska policija.

Mnogoštevilne nesreče in nezgode. V sredo popoldne je padla v Vrazovi ulici s kolesa 24letna Ema Ravokselova in si zlomila desno roko v nadlehti. Na svojem domu na Pobrežju je padel 73letni zasebnik Ivan Krepek tako nesrečno, da si je zlomil levo roko v nadlehti. Oba ponesrečenca sta bila prepeljana v tukajšnje bolnišnico. Prvo potrebno pomoč pa so nudili reševalci na svoji postaji 25-letnemu Josipu Čaterju, ki je padel s kolesa in se poškodoval na obeh rokah, dalje 7 letnemu učencu Ediju Ozimu iz Krčevine, ki ga je povozil neznan kolesar in ga poškodoval na glavi, 60letni posestnikovi ženi Alojziji Janžekovičevi iz Nasipne ulice na Pobrežju, ki si je pri gašenju požara prebodla levo roko z gnojnimi vilami, 28letnemu ključavničarju Josipu Grzinu iz Ipavčeve ulice, ki se je občutno ranil nad desnim očesom in včeraj dopoldne še 28 letnemu čevljarju Mirku Dobicu, uslužbenemu pri tvrdki »Karo« na Koroški cesti, ki mu je med delom odtrgal stroj sredinec leve roke.

Tatvini kolesa in vozička. Izpred poslopja »Ljudske samopomoči« na Grajskem trgu je izginilo železničarju Francu Obrehtu iz Nove vasi okrog 600 Din vredno črno pleskano moško kolo. Posestnikovi hčeri Ljudmili Čehovi s Pobrežja pa je bil v sredo opoldne ukraden z Rotovškega trga 200 Din vreden, zeleno barvan dvokolesni ročni voziček.

Materninski dan smo proslavili skromno tudi v Hočah. Priredili smo skupno s hoško šolo v nedeljo 21. t. m. mladinsko igro »Pri mami je največja sreča«. Režijo je izvedla zelo dobro učiteljica sestra Volčjakova. Dasi je kot mlada učiteljica v prirejanju iger šele začetnica, se takoj vidi, da bomo imeli v njej še prav dobro moč. Obisk je bil nad pričakovanje dober, mnogo je bilo odrasle občinstva, največ pa seveda šolskih otrok ter je bila dvorana nabit polna. Poleg moških šolarjev je prišlo k igri največ šolarjev iz Slivnice, katere je privlela učiteljica sestra Zabukoškova. Najsrčnejša hvala vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k tako lepemu uspehu prireditve! Zdravo!

Ptuj

Mašura. Zrelostni izpiti na ptujski realni gimnaziji so pred durni. V letošnjem četrem razredu ptujske realne gimnazije je bilo 44 dijakov; od teh jih je izdelalo 19, zato so pripuščeni k mali maturi; 16 jih mora delati popravilne izpite, 9 pa jih je obsedelo za celo leto. — V osmem razredu je bilo to šolsko leto 29 dijakov; eden je pred sklepom pouka izstopil; od ostalih jih je 17 razred uspešno dovršilo in ti bodo pripuščeni k veliki maturi; 9 jih ima popravilne izpite, 2 pa sta zadržana za celo leto.

St. Ilj v Slovenskih goricah

Ustanovitev krajevne organizacije JRKD. V nedeljo dne 21. maja t. l. je bil na pobudo g. Ivana Mirmolje v gostilni g. Dimnika shod za ustanovitev JRKD. Čeprav se je sklicatelj takorekoč šele v zadnjem trenutku potrudil, da bi v smislu statuta dosegel vsaj neobhodno potrebno število članov, je bila udeležba naravnost presenetljiva. Sklicatelj sam je v svojem govoru pripomnil, da se v St. Ilji ni nadejal tako mnogoštevilnih poslušalcev, katerih je bilo okrog 70, in je do danes že 75 pristopnih prijav. G. Mirmolja je v daljšem jedrnatu zasnovanem in na podlagi lastne izkušnje izvedenem govoru v prvi vrsti orisal pomen nove stranke. Posebno je poudaril, da mora v Jugoslaviji vsaka stranka glede političnega obzorja biti v središču. To je pa v naši agrarni državi danes že radi tega skrajno važnega pomena, ker se, kakor smo dozdaj videli, kmetje in kmečki delavci ne znajo sami organizirati za skupno delo. Imeli smo prej dovolj strankarstva, a to strankarstvo je bilo samo nekaka medsebojna nadloga v primeroma mali Sloveniji. Povzročitev sporov in razbijanj shodov je bil glavni cilj, nikdar pa ne skupno delo za dobrobit svoje ožje domovine. Glavni program JRKD je: država mora biti enotna, kmetu pa se naj dá pravica glede odločevanja interesov, ki se njega tičejo. JRKD bo vodila prihodnje volitve, povrh pa se bodo razne prošnje in pritožbe na pristojna mesta lahko predlagale potom krajevnega odbora. Udeleženci so z zanimanjem sledili govornikovim izvajanjem, nakar se je izvolil odbor in se je določila letna članarina. Gotovo je, da se bo število članov še znatno pomnožilo.

Tudi pomoč brezposelnim.

»Česke slovo« objavlja interesantno vest, da je češkoslovaško vojno ministrstvo sklenilo dovoliti vsem onim, ki odslužijo svoj vojaški kadroviski rok in ne morejo najti zaposlitve v svojem civilnem poklicu, da smejo ostati še nadalje v vojaški službi. Na ta način je ostalo v češkoslovaški armadi po letošnjih manevrih 500 oseb, ki jim je dovoljeno nadalje službovanje vse dotlej, da si najdejo kruha v svojih meščanskih poklicih.

Zanimiva zgodovina kitajskega zidu

NAJMOGOČNEJŠA IN NAJPOMEMBNEJŠA ČLOVEŠKA TVORBA.

O priliki kitajsko-japonskega spora se omenja kitajski zid skoro neprestano v dnevnem tisku in javnosti. Zid je največja zgodovinska redkost in zanimivost vse Kitajske. Njegova zgodovina je stara že več tisočletij in je tesno zvezana z zgodovino Kitajske. Znani nemški učnjak profesor Georg Wegener je objavil nedavno v neki reviji članek, v katerem opisuje posebni pomen, ki ga je imel Veliki zid za vso svetovno zgodovino. Kakor je znano, ima kitajska država proti vzhodu izredne naravne meje, prav tako tudi proti jugu in zahodu ter ji manjka taka varnost le proti severu. In to prav tam, kjer so vdrali z azijskih step nomadski konjeniki v deželo in uničevali žetev miroljubnih kmetov ter onemogočali urejen razvoj kitajskega življenja. Ko so pobrali ali uničili znaten del ljudskega imetja, so ti divjaki naglo izginili v svojih stepah in jih prepoznati organizirani kitajski zasledovalni oddelki niso mogli več dohiteti. Tedaj je nastala ideja, da se na severu Kitajske zgradi umetna meja, pravi zid za obrambo pred sovražniki.

Kot utemeljitelj Velikega zidu se smatra s polno pravico cesar Šihkvangti, ki je sedel na kitajskem prestolu od leta 220. do 209. pred Kristusom in je bil torej sodobnik Hanibala in Scipiona. Ta cesar spada v resnici med najznačilnejše osebe svetovne zgodovine, to pa zaradi svoje silne volje in svoje politične moči, s katerima je ustvaril celotno in zedinjeno kitajsko državo. Mnogo cesarjev pred njim se je bavilo z mislijo, kako zavarovati državo na severni meji, toda nihče pred njim tega ni izvedel.

Kakšna spretnost in izkušnja sta morali voditi to podjetje, se vidi še danes, ker meji kitajski Veliki zid prav na one kraje, ki jih dosega doževni vetrovi z morja in omogočajo poljedelsko kulturo. Prvotni Veliki zid se je pričel na severno-zahodni meji Kitajske blizu današnjega mesta Lančoua ob reki Hoangho ter se je vpenjal v močnem loku proti severo-vzhodu vse do Linghoa v današnji Mandžuriji. Ta črta predstavlja dolžino najmanj 2000 km. Prvi zid je bil nedvomno ožji, nižji in slabši, kakor je bil v poznejši in današnji obliki.

Ta silni zid je imel tisočletja velikanški strateški pomen, toda le tedaj, kadar je na Kitajskem vladala prava kitajska in močna dinastija. Druge dinastije, n. pr. mongolska in mandžurska, niso priznavale posebnega pomena kitajskemu zidu, ker so smatrale mongolska in mandžurska plemena izven Velikega zidu prav tako za del svojega rodu in plemena. Za vladanja takih tujih in slabotnih dinastij so sovražna plemena vedno vdrala čez zid in ga polagoma razrušila. Prišlo pa so zopet domače dinastije, ki so ga ponovno popravile in pomnožile straže na severni meji.

V času najslavnejše kitajske dinastije Han je bil Veliki zid podaljšan na severo-vzhodu daleč v srednjo Azijo vse do

Pamirskega gorovja. Tedaj so bili Kitajci težke boje s konjeniki nomadskega plemena Hiungnu. Z zgraditvijo in učvrstitvijo Velikega zidu je dinastija Han pregnala ta plemena, ki so nato poiskala novo ozemlje za svoja razbojništva na severo-zahodu. Ti razbojniki so prodrli najprej v notranjo Azijo, leta 372. po Kristusu pa so prekoračili reko Volgo in se pojavili pred očmi prestrašenih zahodnih narodov kot Huni. Zahodna zgodovina postavlja v to dobo takomimeno »preseljevanje narodov«, ki je napravilo konec zahodno-rimskemu cesarstvu in vsej zahodni antiki. Po trditvi prof. Wegenerja je vzrok in začetek tega na kitajskem Velikem zidu in si ni mogoče zamisliti močnejšega delovanja kake zgradbe na vso svetovno zgodovino.

Marco Polo je torej mogel videti kitajski zid v znatnem razpadanju. Dovolj je pripomniti, da je tedaj vladal cesar Kublai, ki je bil obenem tudi mongolski kan. V dobi narodne dinastije Ming (od leta 1368. do 1664.) je bilo strto mongolsko gospodstvo in je bil obenem obnovljen kitajski zid v svojem največjem obsegu. Poznejša dinastija Mandžu, ki je vladala do leta 1912., je bila zopet tuja oblast in ni imela nobenega zanimanja za Veliki zid.

Veliki zid se pričinja zelo monumentalno ob Vzhodnem morju pri tolikokrat, zlasti v zadnjih tednih, omenjanem mestu Šanhajkvanu. Šan pomeni hrib, haj je morje, kvan so pa utrjena vrata. To ime torej pomeni utrjena vrata med hribom in morjem. In to je v resnici ozek klanec, podoben Termopilam na Grškem, in je že neštokrat igral v kitajski zgodovini važno strateško ulogo. Od tu se vidi Veliki zid, kako se v lahnem vzponu vije kakor kača čez hrib in izgublja v daljavi. Na pomembnejših krajih je zid še posebno močno utrjen, tako tudi pri Poupekouju ob poti iz Pekinga v Jehol, ki so ga sedaj zasedli Japonci. Prav tako važen je klanec Nankou, od koder vodi pot v Mongolijo in Sibirijo. Težko si je danes predstavljati, kako se je moglo zgraditi tako veličastno delo, pred katerim izginjajo in obledujejo tudi piramide egiptovskih faraonov. Iz pokrajine Čili vodijo proti zahodu prav za prav trije rokavi Velikega zidu in se spajajo zopet pri Rumeni reki, na drugem bregu reke pa delijo ordeške stepe od rodovitnih pokrajin Šenci in Kansu. Tukaj se obrne zid nekoliko proti jugu, ker zasipajo veliki peščeni zameti dostikrat tudi zid sam in niso redke prilike, ko se vidijo iz peska samo še stražni stolpiči. Pri mestu Linghiju prehaja zid drugič preko Rumene reke in objema na zahodu in vzhodu Lančou in znani samostan Lama Kumbum, nakar se obrne proti severo-zahodu v srce srednje Azije.

Po tej poti so se valili v davnih časih največji vojaški pohodi, prav tako pa so po njej odhajali tudi kitajski tovariš svile proti rimskemu cesarstvu. Ta pot ve-

že še dandanes Kitajsko z njeno najoddaljenejšo pokrajino Sinktangom, Zahodno od oaze in istoimenskega mesta Sučoua, torej v srcu azijskega kontinenta, se Veliki zid naenkrat strmo dvigne v gorovje in se konča na robu globokega prepada. Na tej zaključni točki stoji trdnjava Kiaikvan — pendant Šanhajkvanu. To so zahodna vrata Velikega zidu.

Pred 25 leti je našel svetovni potnik Aurelij Stein še mnogo dalje na zahodu pri oazah blizu Suluhoa ostanke Velikega zidu, ki se je torej raztezal od dosega ohranjenega še kakih 500 km naprej. Današnji Veliki zid ni zgrajen povsod iz istega kamna in tudi ni povsod enako visok. Povprečna širina zidu meri v temlju 5 do 8 m, na vrhu pa 4 m. Severno od Čilija je zid visok večinoma nad 10 m, pri Nankou pa je spodnji del zidu podprt s po 2 m dolgimi granitnimi bloki. Površina ali pot vrhu Velikega zidu je pokrita z opekami in je tako gladka, da bi mogla služiti kot avtomobilska cesta. Povprečno v oddaljenosti po 200 metrov se dvigajo vzdolž zidu 20 do 30 metrov visoke utrdbe s posadkami po 100 oboroženih mož, mimo tega pa se dvigajo na zidu tudi nešteti stolpiči za opazovanje. V času svoje največje slave in potrebe je imel Veliki zid 25.000 utrdb in 15.000 opazovalnih stražnih stolpičev.

Kitajci imenujejo Veliki zid Vanličangčing, kar pomeni »Nasip 10.000 lijev«. To bi odgovarjalo približno dolžini naših 5000 km. Prof. Wegener trdi, da je ta številka prej prenizka, kakor pa previsoka, ker so najnovejša raziskovanja pokazala, da znaša skupna dolžina kitajskega Velikega zidu obenem z njegovimi razrastki, kolikor se še dajo spoznati, 6300 km. Iz tega bi se dal napraviti dvojni nasip med Lisabono in Stockholmom.

Sloni v gorečem vlaku.

Pred dnevi je nastal med vožnjo na vlaku, s katerim se je prevažal svetovno znani cirkus Gleich iz Marseille v Lyon, nenadoma požar. Z velikimi plameni je pričel goreti vagon, v katerem sta bila dva slona, ki sta poginila v strašnih bolečinah. Preiskava je ugotovila, da je ogenj podtaknil sam čuvaj obeh slonov, ki mu je cirkusko ravnateljstvo prejšnjega dne odpovedalo službo. Čuvaj je iz maščevanja zažgal kup sena v vagonu, nato pa skočil iz vlaka in pobegnil.

Velika tatvina v ameriškem muzeju.

Iz muzeja v Brooklynu pri Newyorku je izginilo pred dnevi 10 dragocenih slik. Brooklynska policija je že alarmirala vso Ameriko in Evropo, ker so izginile umetnine ogromne vrednosti. Med ukradenimi slikami so dela van Dycka, Rubensa, Cranacha, Fra Angelica, Lawrenceja in drugih vele mojstrov. Policija je zaslila vseh 120 muzejskih nameščenecv in je morala ugotoviti, da tatni ni med njimi. Slike so bile izrezane iz okvirjev, na katerih pa so bili najdeni različni prstni odtisi. Po njih sodeč sta tatvino izvršili dve osebi. Verjetno je, da so nekateri muzejski čuvaji vendarle bili zapleteni v to tatvino, ki jo je bilo sicer absolutno nemogoče izvršiti.

Mali oglasi

Razno

STENICOL
uniči stenice z zarodom. Drogerija Kanc. 1403

NOGOMETNE ŽOGE
In zračnice v vseh velikostih nudi Iv. Kravos, Aleksandrova cesta 13. 1526

MODRA GALICA
po Din 5.65 za kg je družbenim članom v vsaki množini na razpolago pri Kmetijski družbi, Meljska cesta 12. 1537

JOS. TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27—56, proizvajajo elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčni ceni. 519

DNEVNO SVEŽI JOGHURT
na debelo, na drobno. Mlekarna Bernhard, Aleksandrova cesta 51. Koroška cesta 10. 1668

MIZARSTVO.
prvorazredno, za pohištvo ter ostala mizarska dela. Naročila pod ugodnimi pogoji. Ciril Razboršek, Maribor, Dravska ulica 4. 1819

POZORI!
Obleke izvrstno izdeluje, prej Din 250.— do 300.— sedaj samo Din 150.—, krojaštvo, Taborška ul. 1. 1820

MARTIN SAFRAN.
sobo-, črkoslikar, pleskar in ličar. Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in ceneno. 1664

SURKOL.
sigurno sredstvo za pokončavanje škrokov in rusov. Drogerija Kanc. 1404

Prodaj

OTROŠKI VOZIČEK
imam na prodaj po zelo nizki ceni. Vprašati Jezdarska ulica 5 pri Bergerju. 1898

Damei

Kako se boš te spomladi oblekle?

Velika izbira

MODNIH LISTOV
v knjigarni

Tiskovne zadruga
Maribor, Aleksandrova c. 13

VIOLINO
štiri četrtinsko, prodam. Naslov v upravi lista. 1866

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
s številnim oddam. Splavarška ulica 6. 1906

Pouk

INSTRUKCIJE
daje brezposeln dipl. učitelj. Ponudbe na upravo lista pod »Dipl. učitelj«. 1616

PROFESOR POUČUJE
srednješolce za izpite (za maturo in popravne izpite). Naslov v upravi. 1790

Oglašujte!

Čitajte »Večernik«!

VELEZANIMIVI ROMAN

PROKLETSTVO LJUBEZNI

DOBITE TUDI V UPRAVI JUTRA IN VEČERNIKA
MARIBOR, GOSPOSKA UL. 11

CENA ZA OBA DELA 35 DIN